

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Kunnanhallitus 08.08.2022 § 154
640/03.01/2022

Valmistelija: hallintojohtaja Antti-Pekka Hokkanen, puh. 040 195 6559

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta. Lausunto on pyydetty annettavaksi 12.8.2022 mennessä Lausuntopalvelun kautta.

”Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Lain tavoitteena on toteuttaa valtakunnallinen yhteinen tietojärjestelmä rakennetun ympäristön tiedolle. Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä tietojärjestelmä sisältäisi rakentamisen ja alueidenkäytön tietoja. Laissa säädettäisiin rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamisesta, ylläpidosta, tallennettavista tiedoista, tiedonsaanti- ja tiedonluovutusosoikeuksista ja tietojärjestelmän rekisterinpitäjistä. Tietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjinä toimisivat Suomen ympäristökeskus, kunnat ja maakuntien liitot. Suomen ympäristökeskukselle säädettäisiin lisäksi velvollisuus perustaa julkinen tietopalvelu rakennetun ympäristön tiedon jakamista varten sekä velvollisuus tehdä tilastointia.

Ehdotetulla sääntelyllä luotaisiin toimintaedellytykset rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittämiselle ja ylläpidolle. Sääntelyllä toteutetaan hallitusohjelman kirjausta rakennetun ympäristön valtakunnallisesta digitaalisesta rekisteristä ja tietoaalustasta, joihin alueidenkäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella lakiin lisättäisiin kaavojen ja tonttijaon digitalisaatiosta johtuvat muutokset. Kaavat ja tonttijako laadittaisiin jatkossa valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa. Kaavat koostuisivat nykyisten kaavamerkintöjen ja -määräysten sijaan kaavakohteista ja kaavamääräyksistä. Kaavakohteet ja -määräykset esitettäisiin valtakunnallisesti vakiomuotoisena. Kaavat, valmistelussa olevat kaavat niiden laadinnan eri vaiheissa ja tonttijaot olisi toimitettava rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.”

Lakimuutosta perustellaan sillä, että se edistää rakennetun ympäristön tiedonhallintaa, tietojen ajantasaisuutta ja laatua, koneluettavuutta sekä saavutettavuutta tarjoamalla pääsyä viranomaistietovarannoissa olevaan rakennetun ympäristön tietoon. Tieto olisi esteettömästi käyttäjien saatavissa, ajantasainen ja päällekkäisyys vähentyisi.

Kuntaliitto on kritisoinut lausuntopyynnön määräaika, sen sijoituessa kesälomakaudelle, jolloin kuntien vaikea antaa lausuntoa merkittävään lakimuutokseen. Lisäksi lausuntopyyntöä ei ole lähetetty kaikille Suomen kunnille ja Laukaan kunta ei ole saanut virallista lausuntopyyntöä.

Lakimuutoksella kuntien tieto-omaisuus siirrettäisiin valtion määräysvaltaan korvauksetta, mikä samalla kaventaisi kuntien itsehallinnollisia oikeuksia ja velvoitteita. Tieto-omaisuuden siirtoprosessi loisi kunnalle kustannuksia.

Lakimuutos on merkittävä, joten on tärkeää, että kunnille annetaan mahdollisuus antaa lausunto asiassa. Lausuntopyynnön aikataulun vuoksi lausuntoa ei ole voitu valmistella kokonaisuudessaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa alaisilleen viranhaltijoille.

[Lausuntopyyntö](#)

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus myöntää kaavoitusjohtajalle valtuuden valmistella ja antaa lausunnon kunnan puolesta.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.